

„Odpowiedzialny konsument. Moje codzienne wybory—nasza wspólna sprawa”

Fundacja Dzieła Kolpinga
w Polsce

Rybołówstwo

Jędrzej Witkowski

Wprowadzenie do tematu rybołówstwa w perspektywie globalnej

Kto jest właścicielem ryb? Odpowiedzią na to pytanie nie zajmowali się ani politycy ani przemysł wydobywczy. Tymczasem nieodpowiedzialne praktyki rybołówstwa doprowadziły do przetłówienia i przetrzebienia 32% łowisk (dane FAO). Rybołówstwo zapewnia jednak pracę około 100 mln ludzi na całym świecie głównie w krajach ubogich!

Nieodpowiedzialne praktyki w rybołówstwie mogą powodować poważne problemy społeczne. Można tutaj pokazać wiele przykładów - od Polski i Bałtyku po kraje Afryki Wschodniej i ich zależność od połowów w Zatoce Adeńskiej i na Ocenie Indyjskim.

Badania pokazują, że subsydia dla rybołówstwa które prowadzą do zwiększenia zdolności połowowych (głównie w krajach wysokorozwiniętych, w tym w UE) wynoszą od 14 do 35 mld dolarów, mimo tego, że globalna flota już teraz jest w stanie odławiać ryby z tempem dwu lub trzykrotnie przekraczającym tempo odnawiania się populacji ryb.

Poniższy „schemat” dobrze obrazuje ten problem na przykładzie Europy i Afryki Zachodniej oraz Afryki Wschodniej.

Nieodpowiednie wsparcie UE dla rybołówstwa » Zwiększenie floty połowowej » przetrzebienie stad ryb na wodach europejskich (Morze Północne i Morze Śródziemne) » rozwój rybołówstwa dalekomorskiego i prowadzenie połowów u wybrzeży Afryki » posługujący się mniej nowoczesnymi technologiami Afrykańczycy nie mogą konkurować z Europejczykami » liczebność stad u wybrzeży Afryki zmniejsza się » afrykańscy rybacy pozostają bez pracy i wpadają w ubóstwo

Aby zmienić złą sytuację konieczna jest reforma polityki rybołówstwa (tempo połowów nie może być szybsze niż tempo naturalnego odnawiania stad) oraz bardziej odpowiedzialna konsumpcja ryb. Ten problem nazywamy tragedią wspólnego pastwiska - floty różnych krajów połowią ryby w sposób nieskoordynowany, ale suma połowów przekracza znacznie tempo odnawiania się populacji. Bez współpracy i samoograniczenia wszystkich stron nie da się zatrzymać tego negatywnego procesu.

Ul. Żułowska 51,
31-436 Kraków

Tel.: +48 12 418 77 67
Faks: +48 12 418 77 76
E-mail: fundacja@kolping.pl

Projekt „Odpowiedzialny konsument. Moje codzienne wybory – nasza wspólna sprawa” o numerze EG2015/298 jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Realizator projektu: Fundacja Dzieła Kolpinga w Polsce

Termin realizacji: sierpień 2015 r. – listopad 2015 r.

Ciekawostki nt. rybołówstwa na świecie w formie QUIZU prawda / fałsz

- W Polsce co roku wyławia się i hoduje około 59 000 ton ryb. <<fałsz>> <<wyjaśnienie: W Polsce wyławia się i hoduje 159 000 ton ryb rocznie>>
- Polak zjada średnio 13 kg ryb w roku. Dla porównania, roczniejemy aż około 76 kg mięsa. <<prawda>>
- Każdego roku na całym świecie marnowanych jest około 2 milionów ton ryb i owoców morza. Trafiają z powrotem do morza, w większości martwe, jako tzw. odrzut. <<fałsz>> <<wyjaśnienie: Każdego roku na całym świecie marnowanych jest aż 7,3 miliona ton ryb i owoców morza.>>
- Na świecie łowi się rocznie około 140 mln ton ryb i owoców morza. 3/4 z nich jest przeznaczanych na nasze stoły, a aż 1/4 – czyli około 35 mln ton, używana jest jako pokarm dla innych zwierząt oraz do produkcji olejów. <<prawda>>
- Około 16 000 delfinów ginie co roku w samym tylko Maroku przez sieci pławice stosowane nielegalnie do połowów mieczników. <<prawda>>

Przewodniki po odpowiedzialnych zakupach ryb przygotowane przez WWF

http://awsassets.wwfpl.panda.org/downloads/jaka_ryba_na_obiad.pdf - bardziej rozbudowany

http://ryby.wwf.pl/wp-content/uploads/2015/06/poradnik_rybny_portfel.pdf - bardziej skróty, w formie broszury

Ciekawy raport o ciemnej stronie rybołówstwa i zagrożeniach dla przyrody, które się z tym wiążą. Bardzo fajna publikacja, składająca się z wielu krótkich 2-3 stronicowych notatek – można przyjrzeć się tylko kilku z nich.

http://awsassets.wwfpl.panda.org/downloads/dania_z_ryb.pdf

Wyjątkowa książka kucharska, w której obok przepisów znajduje się sporo informacji o odpowiedzialnej gospodarce morskiej, wskazówki dotyczące wyboru ryb i rozpoznawania gatunków

<http://ryby.wwf.pl/wp-content/uploads/2015/02/Ryby-wybrane-WWF.pdf?oTTUID=9984533>

Jako ciekawostka – bardzo ciekawy i bardzo aktualny (wydany we wrześniu 2015 roku) raport WWF *Living Blue Planet Report*, niestety tylko po angielsku

http://awsassets.wwf.org.au/downloads/mo038_living_blue_planet_report_16sep15.pdf

Biuletyn „Rybołówstwo” jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz autora Jędrzeja Witkowskiego i Fundacji Dzieła Kolpinga w Polsce. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2015. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz programie polskiej współpracy rozwojowej. Treść licencji jest dostępna na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>.

